

DE EUROPESE TOEZICHTHOUDER VOOR GEGEVENSBESCHERMING

Samenvatting van het Advies van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming over het voorstel voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad over ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid

(De volledige tekst van dit advies is (in het Duits, Engels en Frans) te vinden op de website van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS): <http://www.edps.europa.eu>)

(2012/C 197/05)

I. Inleiding

1. De Commissie heeft op 8 december 2011 een voorstel goedgekeurd voor een besluit van het Europees Parlement en de Raad over ernstige grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid („het voorstel”) en op dezelfde dag ter raadpleging doorgestuurd naar de EDPS. Op 19 januari 2012 stuurde de Raad het voorstel eveneens ter raadpleging.
2. Voordat het voorstel werd goedgekeurd, had de EDPS de gelegenheid de ontwerptekst informeel van commentaar te voorzien. De EDPS juicht deze vroegtijdige raadpleging toe en stelt met genoegen vast dat een aantal van zijn opmerkingen in de tekst is verwerkt.
3. Het voorstel beoogt de vervanging van Beschikking 2119/98/EG van het Europees Parlement en de Raad van 24 september 1998 tot oprichting van een netwerk voor epidemiologische surveillance en beheersing van overdraagbare ziekten in de Europese Gemeenschap ⁽¹⁾. Deze beschikking vormt, samen met de uitvoeringsbeschikking (Beschikking 2000/57/EG van de Commissie ⁽²⁾), de huidige rechtsgrondslag voor het systeem voor vroegtijdige waarschuwing en maatregelen („EWRS”). Het EWRS wordt namens de Commissie beheerd door het Europees Centrum voor ziektepreventie en -bestrijding („ECDC”) ⁽³⁾ en wordt door de bevoegde autoriteiten in de lidstaten gebruikt om informatie uit te wisselen die noodzakelijk is voor de epidemiologische surveillance en beheersing van overdraagbare ziekten op Europees niveau. In een aantal situaties is met succes gebruikgemaakt van het EWRS, bijvoorbeeld in verband met SARS, de vogelgriep en andere omvangrijke overdraagbare ziekten. Het is een belangrijk instrument voor de bescherming van de volksgezondheid.
4. Het voorstel is gericht op het versterken van de samenwerking tussen de lidstaten met betrekking tot grensoverschrijdende bedreigingen van de gezondheid. Het voorstel houdt onder andere in dat het toepassingsgebied van het huidige EWRS, dat momenteel alleen overdraagbare ziekten omvat, wordt uitgebreid naar andere soorten grensoverschrijdende gezondheidsbedreigingen, waaronder gevaren van biologische, chemische, milieu- of onbekende oorsprong die vermoedelijk de nationale grenzen zullen overschrijden.
5. Het EWRS is zelf het onderwerp geweest van een advies inzake voorafgaande controle van de EDPS, dat is uitgebracht op 26 april 2010 ⁽⁴⁾. Naar aanleiding van dat advies zijn de waarborgen voor gegevensbescherming voor het EWRS aanzienlijk verbeterd. Zo is in het kader van de vervolgpprocedure ook een aanbeveling van de Commissie inzake richtsnoeren betreffende gegevensbescherming voor het EWRS vastgesteld ⁽⁵⁾.
6. Dit advies moet worden gelezen in het licht van de reeds geboekte vooruitgang en bevat aanbevelingen voor verdere verbetering van het gegevensbeschermingsniveau in de context van het voorstel.
7. De EDPS is ingenomen met de verwijzingen naar Verordening (EG) nr. 45/2001 en Richtlijn 95/46/EG in overweging 18 en artikel 18 van het voorstel, evenals met het feit dat de verwijzing naar de toepasselijke wetgeving inzake gegevensbescherming in artikel 18 nu de verwerking van alle persoonsgegevens omvat.

⁽¹⁾ PB L 268 van 3.10.1998, blz. 1.

⁽²⁾ PB L 21 van 26.1.2000, blz. 32.

⁽³⁾ Het ECDC is opgericht bij Verordening (EG) nr. 851/2004 (PB L 142 van 30.4.2004, blz. 1).

⁽⁴⁾ Beschikbaar op de website van de EDPS: http://www.edps.europa.eu/EDPSWEB/webdav/site/mySite/shared/Documents/Supervision/Priorchecks/Opinions/2010/10-04-26_EWRS_EN.pdf

⁽⁵⁾ PB L 36 van 9.2.2012, blz. 31.

Ook de specifieke waarborgen voor gegevensbescherming bij het opsporen van contacten die in artikel 18 worden uiteengezet, of door de Commissie moeten worden vastgesteld, hebben de instemming van de EDPS.

8. De volgende elementen van het voorstel behoeven echter nog verduidelijking, nadere uitwerking of andere verbeteringen vanuit het oogpunt van gegevensbescherming:

- opsporing van contacten,
- ad-hoccontrole,
- de verhouding tussen de voor de verwerking verantwoordelijke en de verwerker,
- bewaarperiode, en
- beveiligingsmaatregelen.

9. Ter inleiding merkt de EDPS op dat verscheidene aspecten van het voorstel niet in de tekst zelf worden uitgewerkt, maar het voorwerp zullen zijn van gedelegeerde handelingen en uitvoeringshandelingen, bijvoorbeeld de lijst van overdraagbare ziekten waarop het voorstel van toepassing zal zijn ⁽¹⁾ en de procedures voor de uitwisseling van informatie in het EWRS ⁽²⁾. Andere aspecten zullen worden verduidelijkt in door de Commissie vast te stellen richtsnoeren en aanbevelingen, bijvoorbeeld de richtsnoeren voor gegevensbescherming in het EWRS ⁽³⁾.

10. Gedelegeerde handelingen zijn bedoeld voor het wijzigen en nader specificeren van bepaalde niet-essentiële onderdelen van wetgevingshandelingen (artikel 290 VWEU), en uitvoeringshandelingen hebben tot doel eenvormige voorwaarden vast te stellen voor de uitvoering van juridisch bindende handelingen van de Unie (artikel 291 VWEU). Hoewel details uiteraard middels gedelegeerde en uitvoeringshandelingen kunnen worden geregeld, en dergelijke aanvullende bepalingen zonder meer van grote waarde zijn, verdient het volgens de EDPS aanbeveling in het voorstel zelf meer sturing te bieden wat betreft een aantal van de in punt 8 genoemde elementen, zoals hierna verder zal worden besproken.

II. Conclusie

34. In het algemeen beveelt de EDPS aan een aantal essentiële elementen, waaronder bepaalde essentiële waarborgen voor gegevensbescherming, ook in de tekst van het voorstel zelf op te nemen. Daarnaast is ook enige verduidelijking noodzakelijk als gevolg van de uitbreiding van het toepassingsgebied van het voorstel naar andere gezondheidsbedreigingen dan alleen overdraagbare ziekten, waarvoor geen voorafgaande toetsingsprocedure is gevolgd en die ook niet worden besproken in de richtsnoeren.

35. Meer in het bijzonder doet de EDPS de volgende aanbevelingen ter verbetering van het voorstel:

- De opsporing van contacten dient duidelijker te worden gedefinieerd, met inbegrip van de doeleinden en het toepassingsgebied ervan, die kunnen verschillen van die voor overdraagbare ziekten en andere bedreigingen van de gezondheid.
- Het voorstel dient duidelijker te omschrijven hoe wordt bepaald welke personen worden gekozen voor de opsporing van contacten, van welke bronnen gebruik zou mogen worden gemaakt om contactgegevens te verkrijgen en hoe deze personen op de hoogte worden gesteld van de verwerking van hun persoonsgegevens.
- Ook dient het voorstel criteria te bevatten aan de hand waarvan beoordeeld wordt of activiteiten ter opsporing van contacten noodzakelijk en proportioneel zijn.
- In het voorstel dienen ten minste de hoofdcategorieën te worden gespecificeerd van de gegevens die ter opsporing van contacten moeten worden verwerkt.
- Voor het systeem van ad-hoccontrole dient nader te worden aangeduid welke soorten gegevens verwerkt moeten worden en dienen er maatregelen te worden genomen om de verwerking van persoonsgegevens tot een minimum te beperken, bijvoorbeeld door passende anonimiseringstechnologieën te gebruiken en door de verwerking voor het samenvoegen van gegevens zoveel mogelijk te beperken.

⁽¹⁾ Artikel 6, lid 5, onder a), van het voorstel.

⁽²⁾ Artikel 8, lid 2, van het voorstel.

⁽³⁾ Artikel 18, lid 6, van het voorstel.

- De relatie tussen ad-hocnetwerken voor surveillance en het EWRS dient te worden verduidelijkt.
- De rol van het ECDC in ad-hocnetwerken voor surveillance dient te worden verduidelijkt.
- De taken en verantwoordelijkheden van alle betrokkenen vanuit het oogpunt van gegevensbescherming dienen te worden verduidelijkt om ten aanzien van de voor de verwerking verantwoordelijke, rechtszekerheid te bewerkstelligen.
- Er dienen voor ten minste de opsporing van contacten juridisch bindende bewaarperioden te worden vastgesteld.
- In artikel 18 dient een meer specifieke verwijzing te worden opgenomen naar de vereisten ten aanzien van gegevensbeveiliging en vertrouwelijkheid.

(De volledige tekst van dit advies is (in het Duits, Engels en Frans) te vinden op de website van de Europese Toezichthouder voor gegevensbescherming (EDPS): <http://www.edps.europa.eu>)

Gedaan te Brussel, 28 maart 2012.

Giovanni BUTTARELLI
*Europese adjunct-toezichthouder voor
gegevensbescherming*
